

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Franciscyho a sudkyň JUDr. Daniely Sučanskej a JUDr. Eleny Siebenstichovej, v právnej veci žalobcu **J. Š.**, bývajúceho v S., zastúpeného JUDr. F. B., advokátom so sídlom v K., proti žalovanej **M. K.**, bývajúcej v K., zastúpenej JUDr. J. Č., advokátom so sídlom v K., **o určenie, že žalobca je výlučným vlastníkom polovice peňazí zo SPORO knižky kapitál CM číslo X. so zostatkom 49 534,38 USD, teda sumy 24 767,19 USD a o určenie, že do dedičstva po poručiteľovi J. Š. st. nepatrí polovica peňazí zo SPORO knižky kapitál CM číslo X. so zostatkom 49 534,38 USD, teda 24 767,19 USD**, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 19 C 145/2007, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 18. mája 2009 sp. zn. 9 CoD 48/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **z a m i e t a .**

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej do 3 dní náhradu trov dovolacieho konania vo výške 343,89 € do rúk JUDr. J. Č., advokáta so sídlom v K..

Odôvodnenie

Okresný súd Košice I rozsudkom z 18. marca 2008 č.k. 19 C 145/2007-79 určil, že a/ žalobca je výlučným vlastníkom polovice peňažných prostriedkov uložených na SPORO knižke kapitál v CM č. X. (ďalej len „vkladná knižka“) so zostatkom 49 534,38 USD, teda sumy 24 767,19 USD) a b/ že do dedičstva po poručiťovi J. Š. st. nepatrí polovica z peňažných prostriedkov uložených na vkladnej knižke so zostatkom 49 534,38 USD, teda 24 767,19 USD. Žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania. Vychádzal z toho, že žalobca spolu so svojím otcom J. Š. st. mali zriadenú vkladnú knižku ako „spoločný vklad“, pričom ich podiely boli rovnaké. Zostatok na vkladnej knižke v čase smrti J. Š. st. (9. februára 2006) predstavoval 49 534,38 USD. V zmysle osvedčenia o dedičstve po poručiťovi J. Š. st. z 12. júla 2006 č.k. 10 D 134 /2006-43, ktoré nadobudlo účinky právoplatného rozhodnutia dňom 12. júla 2006, bol do aktív dedičstva zaradený celý uvedený vklad na vkladnej knižke. Predmetom dedenia ale mala byť len polovica zostatku na vkladnej knižke patriaca poručiťovi (24 767,19 USD), lebo druhá polovica zostatku (24 767,19 USD) bola vlastníctvom žalobcu. Opodstatnene podanej žalobe preto vyhovel. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 18. mája 2009 sp. zn. 9 CoD 48/2008 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa, tak že žalobu v celom rozsahu zamietol a účastníkom nepriznal náhradu trov konania. Zamietajúci výrok rozhodnutia odôvodnil nedostatkom pasívnej vecnej legitímácie, lebo okruh účastníkov konania na strane žalovaných nebol úplný – žalovanou nebola aj B. N., ktorá spolu s ostatnými dedičmi uzatvorila dohodu o vypořiadaní dedičstva po poručiťovi J. Š. st. Osvedčenie o dedičstve je pre dedičov záväzné. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 150 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, v ktorom uviedol, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), a to v otázke pasívnej vecnej legitímácie na žalovanej strane. Odvolaciemu súdu vytkol, že pokiaľ dospel k záveru o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie, mal rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, a nie ho zmeniť a žalobu zamietnuť. V danom prípade ale o nedostatok vecnej legitímácie ani nešlo, lebo postačujúce bolo podať žalobu len proti sestre, ktorá jeho vlastníctvo popiera; z toho dôvodu ani nežaloval B. N., sestru, ktorá jeho vlastníctvo uznáva a súhlasila s tým, aby jej vyplatil iba 1/6 zo

zostatku na vkladnej knižke. Z týchto dôvodov žiadal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zmeniť a potvrdiť prvostupňový rozsudok (alternatívne rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie).

Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že žalobca podal žalobu v rozpore so zákonom. K otázke nedostatku vecnej legitímácie uviedla, že súdy nemajú poučovaciu povinnosť v zmysle § 5 O.s.p., ak je účastník zastúpený advokátom. Navrhla dovolanie zamietnuť a priznať jej náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom proti rozsudku, ktorý možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je dôvodné.

V zmysle § 241 ods.2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale aj v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami konania podľa § 241 ods.2 písm. b/ O.s.p., pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzujú len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Vzhľadom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. dovolací súd skúmal, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k vade konania v zmysle § 237 O.s.p. alebo k procesnej vade v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. Dovolateľ procesné vady tejto povahy nenamietal a ich existencia v dovolacom konaní nevyšla najavo.

Žalobca v dovolaní tvrdí, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový

stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Konaniu v preskúmvanej veci predchádzalo konanie o dedičstve po poručiteľovi J. Š. st., v ktorom bol celý zostatok peňažných prostriedkov uložených na vkladnej knižke (správne pohľadávka vo výške zostatku) zaradený do aktív dedičstva. Účastníci tohto dedičského konania (žalobca a jeho dve sestry) uzatvorili dohodu o vyporiadaní dedičstva, v zmysle ktorej celý tento zostatok vo výške 49 534,38 USD nadobudli v rovnakých podieloch po 1/3. Osvedčenie o dedičstve nadobudlo účinky právoplatného rozhodnutia a pre účastníkov dedičského konania záväznosť.

Žalobca neskôr, vychádzajúc z toho, že za aktívum dedičstva bol nesprávne považovaný aj jeho podiel (1/2) na celkovom zostatku na vkladnej knižke, zvolil na ochranu svojho práva určovací žalobu v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. Predpokladom úspešnosti takejto žaloby je preukázanie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení a tiež to, že účastníci sú vecne legitimovaní (t.j. že žalobu podal nositeľ určitého hmotnoprávneho oprávnenia proti tomu, kto je z hľadiska hmotnoprávneho nositeľom tomu zodpovedajúcej povinnosti). Odvolací súd pri riešení otázky vecnej legitimácie správne uviedol, že ak sa žalobca domáhal určenia, že polovica zostatku na vkladnej knižke prejednaného ako dedičstvo po poručiteľovi J. Š. st. a/ patrí jemu (žalobcovi) a b/ nepatrí do dedičstva po poručiteľovi J. Š. st., mal adekvátne tomu prispôbiť aj určenie okruhu účastníkov na žalovanej strane. Pokiaľ za žalované neoznačil obe spoludedičky, ktoré v ideálnych spoluvlastníckych podieloch nadobudli aj to, čo žalobca považuje za predmet svojho vlastníctva, išlo skutočne o nedostatok pasívnej vecnej legitimácie, na ktorý správne poukázal už odvolací súd.

Na správnosti uvedeného záveru odvolacieho súdu nemení nič, že žalobcom nežalovaná sestra B. N. údajne zastáva rovnaký názor na vlastníctvo polovice zostatku na vkladnej knižke ako žalobca. Napriek tomu – so zreteľom na žalobcom zvolený procesný nástroj uplatnenia jeho práva museli byť žalovanými všetci tí, ktorí v zmysle osvedčenia o dedičstve nadobudli to, čo žalobca považuje za predmet svojho vlastníctva. Odvolací súd

preto postupoval správne, pokiaľ po zistení, že žaloba nesmeruje proti všetkým nositeľom hmotnoprávnej povinnosti a že nejde o procesnú situáciu, na ktorú sa vzťahuje ustanovenie § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p., rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a žalobu zamietol pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie.

Vzhľadom na to, že žalobca neopodstatnene napadol rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nespočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), dovolací súd dovolanie žalobcu zamietol (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

V dovolacom konaní procesne úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaná podala návrh na priznanie náhrady trov dovolacieho konania a výšku trov vyčíslila vo vyjadrení k dovolaniu. Dovolací súd jej v súlade so zaužívanou praxou dovolacieho súdu priznal náhradu trov dovolacieho konania len za jeden úkon právnej služby (vyjadrenie k dovolaniu) advokáta JUDr. J. Č., ktorý ju zastupoval už v konaní na súdoch nižších stupňov [§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Odmenu za tento úkon právnej služby určil dovolací súd podľa § 10 ods. 1 vyhlášky, pričom vychádzal z hodnoty sporu 24 767,19 USD, čo po prepočte podľa kurzu ku dňu vyhotovenia písomného vyjadrenia k dovolaniu predstavuje 17 242,54 €. Tarifná odmena za tento úkon je 336,94 €, čo s režijným paušálom vo výške 6,95 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje spolu 343,89 €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. mája 2011

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková